

YANGI O‘ZBEKISTONDA YOSHLAR BANDLIGINI TA’MINLASHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING O‘RNI:

Madrimov Ixtiyor Baxtiyor o‘g‘li

Urganch davlat universiteti, Tarix fakulteti talabalasi

ixtiyor_madrimov94@mail.ru

Annotatsiya: Mazkur maqolada yoshlarda tadbirkorlik ko‘nikmalarini shakllantirish, ularning biznes g‘oyalarini qo‘llab-quvvatlash hamda imtiyozli mikrokreditlar bilan ta‘minlashga ko‘maklashish, ularni tadbirkorlik ko‘nikmalarini shakllantirish borasida olib borilayotgan ishlar yoritilgan.

Kalit so‘zlar: Yoshlar, g‘oya, davlat siyosati, bisnes, tadbirkorlik, boqimandalik, chorvachilik, parrandachilik.

Annotation: This article covers the work carried out on the formation of entrepreneurial skills in young people, support of their business ideas and assistance in providing preferential microloans, their formation of entrepreneurial skills.

Keywords: Youth, IDEA, Public Policy, bisnes, entrepreneurship, horticulture, livestock, poultry.

Аннотация: В данной статье освещается работа по формированию предпринимательских навыков у молодых людей, поддержке их бизнес-идей и оказанию содействия в предоставлении льготных микрокредитов.

Ключевые слова: Молодежь, идея, государственная политика, бизнес, предпринимательство, животноводство, животноводство, птицеводство.

Mamlakatimizda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik, ayniqsa, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri bo‘lib, soha rivojida yoshlarning muhim va salmoqli hissasi bor. Bugungi kunda yoshlarda tadbirkorlik ko‘nikmalarini shakllantirish, ularning biznes g‘oyalarini qo‘llab-quvvatlash hamda imtiyozli mikrokreditlar bilan ta‘minlashga ko‘maklashish, ularni tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb etish orqali qulay ishbilarmonlik muhiti yaratilmoqda. Bu esa yoshlar bandligini ta‘minlanishi, moddiy farovonlik va iqtisodiy mustaqillikka erishilishiga, “boqimandalik” kayfiyatining “zamon bilan hamnafaslik” ruhiga o‘zgarishiga olib kelmoqda.

Yoshlar jamiyatning eng faol qatlami hisoblanib, ular ijtimoiy hayotdagi o‘zgarishlarga sabab bo‘ladigan, bunyodkorlik g‘oyalarini hayotga tatbiq etuvchi

eng salohiyatli kuchdir. Harakatlar strategiyasi doirasida “Yoshlar – kelajak bunyodkori”, “Obod qishloq”, “Obod mahalla”, “Aqlli shahar” kabi keng kamrovli dasturlarni amalga oshirishda tashabbuskor, har bir masalaga yangicha yondashadigan yoshlarning ishtirokining¹ ta’minlanishi ham bejiz emas. Mamlakatimizda aholi bandligini ta’minlash bo’yicha tasdiqlangan dasturlarni amalga oshirish, bo’sh va kvotalanadigan ish o’rinlariga ishga joylashtirish mexanizmlarini takomillashtirish, o’zini o’zi band qilishning samarali shakllarini rivojlantirish borasida qabul qilingan qarorlar² yoshlar va yosh oilalarni ijtimoiy himoya qilish masalasi hukumat darajasida muhim va ustuvor yo’nalishga aylanmoqdaki, banklar tomonidan imtiyozli kreditlar berilishi ortidan 184300 dan ziyod yoshlar ish bilan ta’minlandi.

Shu o’rinda yurtimizda aholining ijtimoiy zaif qatlami farovonligini oshirish, ularning turmush darajasini yaxshilash, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamining tadbirkorlik faoliyati bilan shug’ullanishi uchun yaratilgan shart-sharoitlarni qayd etish joizki³, kam ta’minlangan oilalarning arzon uy-joy bilan ta’minlanishi, ularga bepul tibbiy xizmat ko’rsatilishi, maishiy texnika va uy hayvonlarini sotib olishlari uchun foizsiz kreditlar ajratilishi, ayniqsa, nogironlar bandligini ta’minlagan tashkilotlarga soliq va kredit imtiyozlar berilishi shular jumlasidandir.

Yangi ish o’rinlari tashkil etish va aholi bandligini ta’minlash dasturi yildan-yilga takomillashib borayapti. Maishiy xizmat ko’rsatish, servis xizmati, trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarish, qandolat va oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish texnologiyalarini rivojlantirish, asalarichilik, parrandachilik, baliqchilik va boshqa turli xizmat ko’rsatish tarmoqlarini rivojlantirish sohalari rivojiga katta e’tibor qaratilmoqda.

Amalga oshirilayotgan ishlarning ikki muhim jihati e’tiborli, ya’ni birinchidan, yoshlarni kasbga yo’naltirish, har tomonlama zamonaviy, malakali kadrlar sifatida tarbiyalash, ikkinchidan, yoshlar bandligi, ularni ish bilan ta’minlash, o’z bizneslarini yuritishlari uchun qulay shart-sharoit yaratish.

Yoshlarni ta’lim bilan to’liq qamrab olish orqali bandlikni ta’minlash muhim o’rin tutadiki, zamonaviy texnika va texnologiyalarni egallagan, bozor iqtisodiyoti,

¹ Mirziyoyev Sh. O’zbekiston yoshlariga bayram tabrigi. 2018 yil 29 iyun // Mirziyoyev Sh. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2 jild. – T.: O’zbekiston, 2018. 492-bet.

² O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 14 iyuldagi “Aholi bandligini ta’minlash borasidagi ishlarni takomillashtirish va samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to’g’risida”gi Qarori. Xalq so’z gazetasi, 2018 yil 15 iyul. 1-2-betlar.

³ O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 1 dekabrda “Nogironligi bo’lgan shaxslarni davlat tomonidan qo’llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to’g’risida”gi PF– 5270-son Farmoni. xalq so’z gazetasi. 2017 yil 2 dekabr. 1-2-betlar.

huquqiy davlat mazmun-mohiyatini tushungan malakali kadrlar ertangi kunning hal qiluvchi kuchiga aylanadi. Zero, mamlakatimiz taraqqiyoti, iqtisodiy yuksalishida yoshlarni o‘qishga, ishga joylashtirishning ahamiyati katta. Yoshlarni kasbga yo‘naltirish orqali yoshlar o‘rtasida huquqbuzarlikning oldi olinadi, shuningdek, yoshlarning kelajakka ishonchi mustahkamlanadi.

Mamlakatimizda aholi, ayniqsa, yoshlarning ishchanlik faolligi va tadbirkorlik tashabbuslarini rag‘batlantirish, ijtimoiy zaif qatlamlar bandligini ta‘minlash bo‘yicha davlat xizmatlaridan foydalanish imkoniyati, sifati va tezkorligini oshirishga qaratilgan qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilingan bo‘lsa ham, ayrim hududlardagi mehnat bozorida yuqori darajada keskinlik saqlanib, doimiy ish o‘rinlarini tashkil etish, yoshlar, xotin-qizlar, qishloq va tumanlarda kam ta‘minlangan oilalar bandligini ta‘minlash, tashqi mehnat migratsiyasi jarayonlarini tartibga solish to‘liq hal etilmayotir. Ishga joylashtirish bo‘yicha aholi va tadbirkorlik sub‘ektlari uchun kredit, moliyaviy, maslahat-axborot berish xizmatlari va boshqa zarur xizmatlar darajasi pastligicha qolmoqda.

Ta‘lim muassasalarida ishlab chiqarish kadrlari iqtisodiyot tarmoqlarining istiqboldagi ehtiyoji, imkoniyati va resurslarini hisobga olmagan holda kasbga tayyorlanayotgani va qayta tayyorlanayotgani oqibatida mehnat bozorida ayrim mutaxassisliklar bo‘yicha malakali kadrlar taqchilligi sezilmoqda.

Yoshlar bandligi ijtimoiy barqarorlikning muhim shartidir. Aholisining 60 foizini yoshlar tashkil etgan mamlakatimizda ishsizlik muammosini bartaraf etish, yoshlarni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, yoshlar bandligini ta‘minlash, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish uchun hukumat miqyosida amalga oshirilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar quyidagilardir:

- * yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash, ularning bandligini ta‘minlash, yangi ish o‘rinlarini yaratish sohasida ish olib borayotgan davlat va nodavlat tashkilotlari bilan ijtimoiy hamkorlik aloqalarini yo‘lga qo‘yish;

- * kichik tadbirkorlik sub‘ektlariga, fermer va dehqon xo‘jaliklariga, oilaviy tadbirkorlik bilan shug‘ullanuvchi yoshlarning shaxsiy tomorqa va dehqon xo‘jaliklarida ishlab chiqarishni rivojlantirish maqsadida issiqxonalar tashkil etishlari, urug‘liklar, ko‘chatlar, chorva mollari va parrandalar, qishloq xo‘jaligi asbob-uskunalari, sug‘orish moslamalari (nasoslar, artezian quduqlari va boshqa.) xarid qilishlari uchun mikrokreditlarni ko‘proq ajratish;

- * Ishsiz va band bo‘lmagan yoshlarni mehnat bozorida talab yuqori bo‘lgan kasblar va mutaxassisliklarga professional o‘qitish uchun qisqa muddatli kurslar

sonini ko‘paytirish va sifatini oshirish;

* oilaviy biznesni tashkillashtirish va rivojlantirish, bozor, talab va taklifni o‘rganish, shunga qarab mahsulot ishlab chiqarish, maishiy xizmatning yangi turlarini joriy qilish, ichki bozorni yurtimizda ishlab chiqarilgan mahsulot bilan to‘ldirish, oila byudjetini shakllantirish, oilaviy tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash orqali yoshlar va ayollar, mehnat bilan band bo‘lmagan aholi qatlamining tadbirkorlik ishini yo‘lga qo‘yishlari uchun qulay shart-sharoit yaratish;

* yoshlar turizmini rivojlantirish, turizm sohasiga innovatsiyalarni amaliyotga joriy etish, turizmning zamonaviy turlarini rivojlantirish bo‘yicha yoshlar tashabbusini

qo‘llab-quvvatlash;

* yoshlarning ijtimoiy-iqtisodiy faolligini oshirish, ularni turizm sohasiga keng jalb etish, yoshlarning turizm sohasidagi istiqbolli g‘oyalari va loyihalarini amalga oshirish, xususiy tadbirkorlar, milliy hunarmandlar, gidlar, ekskursovodlar va yo‘l ko‘rsatuvchi instruktorlar tayyorlash asosida yoshlar bandligini ta‘minlash;

* yosh tadbirkorlar va yangi biznes boshlash tashabbusi bilan chiqqan yoshlarni qo‘llab-quvvatlash;

* yosh tadbirkorlar o‘rtasida o‘zaro tajriba almashish va hamkorlikda faoliyat olib borishda bir-biriga ko‘maklashishi uchun sharoit yaratish;

* yoshlarga imtiyozli kredit olish, o‘z biznes loyihalarini yaratish va uni amalga oshirish bo‘yicha mahorat darslari tashkillashtirish, yoshlarga hunar o‘rgatish, “Ustoz-shogird” an‘anasini targ‘ib etish, mehnat yarmarkalari, “Biznes sayohat”lar, o‘quv-seminarlari tashkil etish. E’tirof etish

o‘rinliki, mamlakatimizda olib borilayotgan yoshlarga doir davlat siyosati va uning amaliy natijalari jahon hamjamiyatida katta qiziqish uyg‘otmoqda.

Ishonamizki, yoshlarning hayotiy muammolariga ko‘proq e’tibor qaratish, ularga mos bo‘lgan zamonaviy ish o‘rinlarini ko‘paytirish, ezgu intilish va tashabbuslari, innovatsion g‘oyalarni qo‘llab-quvvatlash, yoshlarning ijtimoiy-maishiy sharoitlarini yaxshilash davlat idoralarining eng asosiy, hal qiluvchi vazifasi bo‘lib qoladi⁴.

Yoshlar – ertangi kun davomchilari. Yoshlar bilan bog‘liq muammolari mavjud bo‘lgan har qanday millat va davlatning kelajagi yo‘q. Yoshlar muammolarini hal etish mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi bilan birga mamlakat xavfsizligining kafolati hamdir.

---

⁴ Mirziyoyev Sh. O‘zbekiston yoshlariga bayram tabrigi. 2018 yil 29 iyun // Mirziyoyev Sh. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2 jild. – T.: O‘zbekiston, 2018. 494-bet.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh. O‘zbekiston yoshlariga bayram tabrigi. 2018 yil 29 iyun // Mirziyoyev Sh. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2 jild. – T.: O‘zbekiston, 2018. 492-bet.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 14 iyuldagi “Aholi bandligini ta’minlash borasidagi ishlarni takomillashtirish va samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori. Xalq so‘z gazetasi, 2018 yil 15 iyul. 1-2-betlar.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 1 dekabrda “Nogironligi bo‘lgan shaxslarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF– 5270-son Farmoni. xalq so‘zi gazetasi. 2017 yil 2 dekabr. 1-2-betlar.

4. Mirziyoyev Sh. O‘zbekiston yoshlariga bayram tabrigi. 2018 yil 29 iyun // Mirziyoyev Sh. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2 jild. – T.: O‘zbekiston, 2018. 494-bet.